

Dosarul nr.2r-658/2019

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Central (V. Carapirea)

Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (G. Colev, Șt. Starciuc, A. Curdov)

DECIZIE

20 noiembrie 2019

mun.Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Maria Ghervas
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Mihail Nicolau,
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Nicolau
împotriva Agenției Naționale pentru Sănătate Publică privind repunerea în termen,
restabilirea la lucru, încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru,
compensarea prejudiciului moral,

împotriva încheierii din 13 septembrie 2019 a Curții de Apel Comrat, prin care
s-a respins ca neîntemeiată cererea apelantului Mihail Nicolau privind repunerea în
termen de declarare a apelului, cu restituirea apelantului a cererii de apel ca fiind
depusă în afara termenului legal,

c o n s t a ț ă :

La 01 decembrie 2016 Mihail Nicolau a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Centrului de Sănătate Publică Leova, solicitând repunerea în termen a
cererii de chemare în judecată, restabilirea sa în funcția de medic-epidemiolog al
Centrului de Sănătate Publică Leova, încasarea salariului mediu pentru perioada de
absență forțată de la locul de muncă începând cu 01 septembrie 2016 și până în ziua
reunerii sale în funcție, compensarea prejudiciului moral în sumă de 10 000 de lei,
cât și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 17 august 2018 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central a fost
înlocuit pârâtul Centrul de Sănătate Publică Leova cu succesorul lui în drepturi
Agenția Națională pentru Sănătate Publică (f.d.76-77).

Prin hotărârea din 11 aprilie 2019 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central,
cererea reclamantului Mihail Nicolau privind repunerea în termenul de înaintare a
acțiunii, s-a respins.

S-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Mihail Nicolau
împotriva Agenției Naționale pentru Sănătate Publică privind restabilirea la lucru,

încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru, compensarea prejudiciului moral și a cheltuielilor de judecată, ca tardivă (f.d. 97, 108-113).

La 16 mai 2019 Mihail Nicolau a depus cerere de apel prealabilă împotriva hotărârii din 11 aprilie 2019 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central, solicitând repunerea în termen a cererii de apel și casarea hotărârii din 11 aprilie 2019 a Judecătorei Cimișlia, sediul Central, cu emiterea unei hotărâri noi de admitere a cerințelor din acțiune.

Prin încheierea din 13 septembrie 2019 a Curții de Apel Comrat, s-a respins cererea apelantului Nicolau Mihail privind repunerea în termenul de declarare a apelului, ca fiind neîntemeiată, cu restituirea apelantului a cererii de apel ca fiind depusă în afara termenului legal.

La 02 octombrie 2019 Mihail Nicolau a declarat recurs împotriva încheierii din 13 septembrie 2019 a Curții de Apel Comrat, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu pronunțarea unei hotărâri noi pe marginea cazului.

În motivarea recursului a indicat că nu a cunoscut și nu a fost prezent în ședința de judecată din 11 aprilie 2019 când a fost emisă hotărârea pe marginea litigiului. Dispozitivul hotărârii primei instanțe din 11 aprilie 2019 l-a recepționat la 26 aprilie 2019, iar la 16 mai 2019 a perfectat apelul nemotivat, cu solicitarea motivării hotărârii integrale pentru a putea depune apelul motivat. Copia scrisorii de însoțire a hotărârii expediate pe numele său și copia plicului cu data recepționării acesteia, sunt dovezile ce confirmă imposibilitatea îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege.

Menționează că în instanța de apel a prezentat foile de boală datate cu anul 2016, care confirmă omiterea termenului de adresare în prima instanță, dar nu în instanța de apel, ceea ce a fost interpretat eronat de către instanța de apel.

Consideră că deoarece cauza a fost examinată în prima instanță din anul 2016 până la 11 aprilie 2019, putea fi soluționată repunerea în termenul de adresare în prima instanță încă în anul 2016, dar nu așa târziu și în lipsa sa, având în vedere că nu a fost înștiințat despre ședința din 11 aprilie 2019.

Totodată menționează că nu a încălcat termenul de apel, deoarece hotărârea integrală a fost perfectată abia după ce s-a adresat dânsul cu apel și consideră că sunt motive de a fi repusă în termen cererea de apel.

Copia încheierii instanței de apel a fost recepționată doar de către avocatul său la 23 septembrie 2019.

Consideră încheierea instanței de apel ilegală și neargumentată, cu interpretarea eronată a faptelor, fiind întemeiată solicitarea de a fi repus în termen cererea de apel.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele cauzei rezultă că încheierea instanței de apel a fost pronunțată la 13 septembrie 2019, expediată participanților la proces la 19 septembrie 2019 (f.d. 139) și recepționată de către recurent la 01 octombrie 2019 (f.d. 157), iar de către avocatul acestuia Vermeiuc Emilia la 25 septembrie 2019 (f.d. 158).

Prin urmare, recursul declarat la 02 octombrie 2019 a fost depus în termenul stabilit de lege.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza

copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

La 30 octombrie 2019 în adresa intimatului a fost expediată copia recursului declarat de Mihail Nicolau, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs.

Verificând legalitatea încheierii contestate, în limitele indicate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 111 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

În conformitate cu art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele cauzei s-a stabilit că, la 11 aprilie 2019 a fost pronunțat dispozitivul hotărârii de către Judecătoria Cimișlia, sediul Central, prin care a fost respinsă cererea reclamantului Mihail Nicolau privind repunerea în termenul de înaintare a acțiunii, și s-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de Mihail Nicolau ca tardivă (f.d.97, 108-113).

La 13 aprilie 2019 copia dispozitivului hotărârii a fost expediată în adresa lui Mihail Nicolau, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele cauzei (f.d. 98), și recepționată de către acesta la 27 aprilie 2019 (f.d. 101).

Așa fiind, termenul de declarare a apelului a început să curgă de la 12 aprilie 2019, ziua imediat următoare datei când a fost pronunțat dispozitivul hotărârii primei instanțe, având în vedere că ziua survenirii evenimentului nu se ia în considerare la calcularea termenului, și a expirat la data de 13 mai 2019, aceasta fiind ultima zi de depunere a apelului.

Contrar normelor procedurale enunțate mai sus, cererea de apel împotriva hotărârii primei instanțe a fost depusă de Mihail Nicolau la 16 mai 2019 (f.d.102-107), respectiv cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă.

Mihail Nicolau odată cu depunerea apelului împotriva hotărârii primei instanțe nu a prezentat careva probe în confirmarea imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege, limitându-se doar la

menționarea formală că a recepționat hotărârea primei instanțe doar la 26 aprilie 2019 prin poștă conform avizului de recepționare expediat instanței.

Potrivit art. 116 alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Astfel, Colegiul cercetând materialele dosarului, remarcă că în prima instanță reclamantul Mihail Nicolau a fost asistat în cadrul examinării cazuei de către avocatul Emilia Vermeiuc, care la 01 martie 2019 a depus cerere prin care a solicitat examinarea în continuare a cauzei în lipsa sa și a reclamantului Nicolau Mihail (f.d.94).

La 11 aprilie 2019 Judecătoria Cimișlia, sediul Central a pronunțat dispozitivul hotărârii pe marginea litigiului și l-a expediat în adresa reclamantului Mihail Nicolau, fiind recepționat de către acesta la 27 aprilie 2019 (f.d.101).

Astfel având cunoștință despre examinarea cauzei civile inițiate la cererea sa, recurentul urma să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Van Harn vs Germany, nr.7557/03 din 11 septembrie 2007), de a-și proteja dreptul de acces la instanță și de a îndeplini actele procedurale în termenii prevăzuți de lege, fapt ignorat de acesta și care în consecință a generat omiterea neîntemeiată a termenului prescripționat la depunerea apelului or, prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ca urmare a expirării termenului de atac incontestabil ar leza principiul securității raporturilor juridice.

În această ordine de idei, Colegiul menționează că nu poate fi reținut argumentul recurentului, precum că nu a fost înștiințat despre ședința judiciară din 11 aprilie 2019, iar dispozitivul hotărârii l-a recepționat abia la 26 aprilie 2019, or personal a depus cerere de examinarea a cauzei în lipsă (f.d. 94), iar dispozitivul a fost recepționat de către Mihai Nicolau, având la dispoziție termen suficient de a declara apel. Mai mult, reieșind din prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii și nicidecum nu este condiționat de data recepționării sau aducerii la cunoștință a dispozitivului hotărârii.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Astfel, Colegiul reține că recurentul în cazul dat nu a dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să invoce încălcarea dreptului de acces la justiție, în condițiile cînd personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

Instanța de apel întemeiat a conchis asupra necesității respingerii cerinței de repunere în termen a cererii de apel, în cazul în care nu au fost prezentate motive întemeiate pentru repunerea în termen, cât și probe în acest sens.

Soluția de respingere a cererii de repunere în termen este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și în așa mod ar implica încălcarea principiului securității raporturilor juridice.

În hotărârea CtEDO pronunțată în cauza Ponomaryov vs Ucraina (03 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Reglementări similare au fost statuate de către înalta Curte și în cauzele Ceachir vs Moldova, Popov vs Moldova, Melnic vs Moldova, în care s-a menționat că, prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil.

Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Prin urmare, Colegiul consideră că instanța de apel întemeiat a emis încheierea din 13 septembrie 2019, deoarece apelantul nu și-a exercitat fără motive întemeiate drepturile sale procedurale, iar în consecință Curtea de Apel Comrat a curmat în mod legal orice abuz din partea acesteia.

În susținerea celor relatate, Colegiul consideră necesar a fi reținute și prevederile art. 10 alin. (1)-(3) Cod de procedură civilă, care statuează că, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.

Sancțiunile procedurale vizează atît actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cît și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea

legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

Reieșind din cele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele indicate de recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea Curții de Apel Comrat.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Mihail Nicolau.

Se menține încheierea din 13 septembrie 2019 a Curții de Apel Comrat în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Mihail Nicolau împotriva Agenției Naționale pentru Sănătate Publică privind repunerea în termen, restabilirea la lucru, încasarea salariului pentru absența forțată de la lucru, compensarea prejudiciului moral.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Maria Ghervas

Victor Burduh